

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemán veljá: Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za en mesec 1 gl. 40 kr.
V administraciji prejemán veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznauila (inzerati) se sprejemajo in veljá tristočna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 219.

V Ljubljani, v soboto 26. septembra 1885.

Letnik XIII.

Vabilo na naročbo.

„SLOVENEK“,

edni slovenski dnevnik na katoliško-konservativni podlagi,

nastopil bo s 1. oktobrom zadnjó četrtletje XIII. leta svojega obstanka. Ob tej priliki vabimo najvljudneje vse prijatelje našega lista, da bi se kolikor toliko podvzivali z določiljanjem naročnine, katerim je taista že potekla, kakor tudi z razširjanjem našega lista, za kar se našim dosedanjim gg. naročnikom še prav posebno priporočamo.

„Slovenec“ veljá za Ljubljano pri opravništvu prejemán:

Za celo leto	13 gl. — kr.
„ pol leta	6 „ 50 „
„ četrt leta	3 „ 30 „
„ jeden mesec	1 „ 10 „

Za pošiljanje na dom se računí 10 kr. več na mesec.

Po pošti prejemán veljá:

Za celo leto predplačan	15 gl. — kr.
„ pol leta	8 „ — „
„ četrt leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Opravništvo „Slovenca“.

Spomenica g. posl. Ad. Obrezi. *)

Z Notranjskega, 24. septembra.

Volilci Vaši iz cele Trnovsko-Vremške doline in Ilirsko-Bistriškega sodniškega okraja vsojajo se Vam s tem javljati svoje želje ter Vam naslikajo nadloge in težave, ktere jih v gmotnem in splošno gospodarskem obziru tarejo in njihov obstanek vničujejo. Prosijo Vas ob enem po svojih županstvih, da izvolite té želje v zboljšanje njihovega sedanjega bitkega in tužnega gmotnega položaja deloma v državnem, a deloma pa tudi v deželnem zboru kranjskem na dnevni red spraviti, ter tudi za tukajšnje ljudstvo in v prid cele dežele vgodne rešitve pri-

*) Članek morali smo primerno okrajšati pri vsaki točki, ker bi ga sicer ne bili mogli v list spraviti. Vr.

dobiti, kolikor se bode to izvesti in vresničiti dalo. Želimo pa in prosimo:

1. Da se c. kr. notarijati za sedaj vsaj omeje, polagoma pa, in prej ko mogoče, popolno odpravijo.

Ta naprava je poleg c. kr. okrajnih sodnij popolno odveč in nepotrebna, ktera pa ob enem ubožnemu kmetskemu ljudstvu nepreračunljivih svot leto za letom izžema in pobere; poleg tega pa prizadeje stranke po notarskih pomotah (!), ktere niso ravno redke, čestokrat tudi v hude zadrege in sitnosti pripravi, iz kterih se dostikrat brez posebnih stroškov in zamude časa še z lepo izkupati ni mogoče. Faktičnih zgledov bi se dalo samo iz teh krajev več navesti, pa — gotovo so Vam znani.

Dotična pisma, sedaj strogo v delokrog c. kr. notarjev spadajoča, napravljala bi se lahko pri c. kr. okrajnih sodnijah, ki imajo že tako vse pomočke v rokah. Temeljiti vzrokov za odpravo notarijatov je pač še mnogo, a pustimo jih tu naštevati, ker so Vam kakor nam predobro znani.

2. Omejitev sedanjih prostih ženitev.

Hud spodjedež občnega blagostanja je proletarijat, kteremu poglobitni vir so splošne in proste ženitve med ljudstvom. Ker se pa ta vir menda nikoli popolno ne bode mogel zamašiti, naj bi se vsaj s primerno postavo toliko pomagalo, kar se sploh pomagati zamore, ter zabranilo, kar se zabraniti more.

Naj ta stvar s sledečim malo bolj pojasnimo. Koliko je v deželi takih ljudi moškega in ženskega spola, kteri nimajo ne zemljišča, ne hiše, ne dote in tudi prav nikakoršnega družega premoženja ne, — toraj nič. Taki ljudje potem navadno kot posli služijo ali pa dninarijo; večkrat so pa tudi leni pohajači.

Taki zakoni in ženitve na „gole roke“ dajo v posledici zopet brez broja enakih ženinov in nevest, ko enkrat dorastejo, ter se tako splošno ubožstvo in siromaštvo siloma množi in širi, s čemur se pa tudi blagostan posameznih občin in cele dežele le grozno spodkopuje.

S praktično postavo naj bi se za tó skrbelo,

da bi se takim nepotrebnim zakonom nekak zapah napravil. Zamoglo bi se to s tem doseči, da se za take ženine in neveste vpeljejo primerno visoke „ženitovanske takse“, ktere bi spod 150 gl. biti ne smele, to je: 100 gl. bi moral ženin, 50 gl. pa nevesta pred sklenjeno poroko odrajtati. Iz teh taks napravila naj bi se posebna blagajnica, še bolj poseben oddelek k splošnemu deželnemu fondu ali zakladu, od kodar naj bi ob času potrebe in pomanjkanja taki ljudje primerno podporo za starost, bolezen in onemoglost prejimali, s čemur bil bi zdaten del davka občincem in deželanom, sploh davkoplačevalcem prizanešen.

3. Domovinska postava naj se pravično in dosledno tako premeni, da zadobi človek, kteri je v kakem kraju vse svoje duševne in telesne moči dotičnemu kraju v prid pustil, tudi tam svojo domovinsko pravico imel, ter bi moral tak kraj v posledici tudi ob času onemoglosti ali starosti zanj skrbeti. O tem se je že mnogo govorilo in pisalo; zahteva pa to tudi zdrava pamet, pravica in korist posameznih občin in cele dežele.

4. Oživi in osnuje naj se splošna vzajemna državna zavarovalnica.

Ni ga skoraj dneva, da bi se v časopisih o novih požarih ne čitalo, kteri ljudem neusmiljeno vpepeljujejo stanovanja in premoženje. Taki pogostni požari množijo revščino in pomanjkanje ne le pri pogorelih, ampak tudi pri drugih z vsakovrstnimi davki na vse strani preobloženih sosedih in sodeželanah.

Pri tako pogostih požarih ne trpé pa le pogoreli, sosedje in sodeželani, ampak tudi država sama. Kako more oni, kojemu je plamen vse imetje popolno vničil, ter je vrh tega znabiti še zadolžen tako, da ne more več svojih poslopij pozidati, še dalje davke plačevati, ker sam popolno na beraško palico pride?

Reklo se bode: „Naj se pa vsakdo proti ognju zavaruje!“ Res je — zavarovalnic se ne manjka, a koliko je nezdol, ki kmeta zadenejo, da potem še zavarovalnine plačati ne more.

LISTEK.

Izlet v Bohinj.

Škoda, da so Korošci tako kmalo svojo razstavo zaključili, oziroma odključili in raznesli. Najbrže so si mislili, razstava se nam je splačala, 75.000 ljudi jo je obiskalo, kdor si jo je želel ogledati, si jo je gotovo ogledal v sedmih tednih. A možje so se zmotili. Ta teden me namreč pride obiskat prijatelj, ki je bil namenjen v razstavo. Ker pa prijatelj prijatelja rad spremlja, bi moja visokost ne bila zaostala, in danes bi se v Vašem listu mesto tega spisa brala jako laskava ocena koroške razstave in jutri bi se že vse, kar bere, leze in gré, pomikalo proti Celovcu.

Ker prijatelja ni več mikalo v Celovec, mi reče, mahniva jo v Bohinj in mahnila sva jo — jaz v prvo.

Ko se zjutraj za rano peljeva proti Bledu, zapaziva, da se na savskem bregu blizo mosta kuri ogenj. Postilijon nama pové, da tam pod skalo prebiva cela družina (oče, mati in trije otroci), ki

se le v največji zimi preseli v vas. Toraj ima moderni Bled tudi svojega modernega Diogena. Praktično je pač tako stanovanje, ker ni treba od njega niti davka, niti najemščine plačevati in ker se tatov ni nikoli treba bati. Če se ne motim, pravi Schiller: „Raum ist in der kleinsten Hütte für ein glücklich liebend Paar.“ Ko bi pesnik zdaj živel, bi se prepričal, da še bajtice ni treba, nego zadostuje duplina ne samo za eno samo, ampak za poltretjo dvojico.

Precej ko se pride v Bohinjsko dolino, se pokaže „Babji zob“. To ime priča, da stari Bohinjci niso bili preveč sentimentalni, kajti drugače bi bili to goro nekoliko bolj poetično krstili.

Po dolini sem srečal več voznikov, ki so železnino prevaževali. Vprašal sem, koliko dobivajo voznine od metričnega centa. Utegnilo bi se komu čudno zdeti, da jaz na prvem potovanju po kranjski Švici po tako suhoparnih rečéh poprašujem. A kaj se hoče, ljudje pravijo, vsak človek ima svojega konjička, kterega jezdari, in meni se socialno vprašanje zdi najvažnejše.

Zvedel sem, da ima voznik od centa dobrih dvajset krajcarjev. Ako pomislimo, da je od Bistrice

do Lesec šest ur in da se z enim konjem ne more peljati več kot 7—8 centov, moramo pač reči, da so vozniki reveži, da se Bog usmili. A reči moram tudi, da obrtniška družba ne more draže plačevati, ker je železninska obrtnija v zelo kritičnem položaji. Kamorkoli se obrnemo, povsod vidimo žalostno podobno. V Weissenfelsu so fužine že eno leto v konkurzu; zdaj vsa kladva mirno počivajo, ker ni kupca. Delnice alpinskega montanskega društva so stale letos na 46. To je bil pač slab kurz, a 37 kakor je zdaj, je še veliko slaběji. Koliko ljudi je samo pri železninskih podvzetjih neomejena konkurenca potisnila v proletarijat.

Zategadel se pač ne smemo čuditi, da se kranjska obrtniška družba peča bolj z lesom kot z železom. V Bohinjski dolini sem videl na treh krajih z visocih strmih hribov do tal napeljano žico, po kteri se hlođe spravljajo k cesti. Družba si misli, bolj je, da se les spravi v denar, kot pa da bi v gozdu gnjil. Svet napreduje. Pred nekaj leti je vojak obesil čevlje na telegraf, pa niso šli naprej, zdaj pa že cele hlođe po telegrafu pošiljajo! Kdor noče verjeti, naj gré v Bohinj in prepričal se bode, da resnico govorim.

Hvala Bogu, še je nekoliko zavarovalnih zavodov, kateri so solidni in zanesljivi, a vendar so to privatni zavodi, do katerih ljudstvo nima zaupanja, zlasti v novejših časih, ko je nepoštenost mnogo zavarovalnih zavodov navadna postala. To je med drugimi tudi vzrok, da se primeroma tako majhno število posestnikov zavaruje.

Vse drugače bi bilo, ko bi država splošno državno zavarovalnico sama osnovala ter po svojih organih zavarovalno svoto pobirala. Koliko peroštvo bi zavarovani imeli, pa tudi kako male svotice bi naše obožane posestnike zadevale! Zadovoljnost in zaupanje bilo bi splošno. Znabiti bi se dalo z zavarovanjem zoper ogenj tudi zoper druge elementarne sile skleniti, n. pr.: zoper točo, povodnji in živinsko bolezen? Res, brez truda bi ne bilo, pač pa brez ogromnih stroškov, ker davkarsko in finančno osobje bi zadostovalo. Kako veselo napredujejo poštno hranilnice! Pred malo časom bi tega znabiti ne bil nikdo verjel, da bode tako lahko šlo in napredovalo.

5. Krvavo potrebujemo za občine tukajšnega sodnijskega okraja, oziroma cele Trnovsko-Vremške doline državne podpore za izboljšanje mokrotnih travnikov ob vodah Reki in Pivki. Krma se tu prideluje le kislja, zato tudi živinoreja ni na tisti stopinji, na kateri bi imela biti. A naš posestnik je prereven, da bi si zamogel sam pomagati. Za povzdigo živinoreje potrebovala bi:

6. vsaka tukajšnih glavnih občin in večih podobčin saj enega bika zlahtnega plemena, katerega naj bi iz državne subvencije brezplačno dobivala.

7. Spirit naj se odloči le samo v obrtniške namene, ter naj se tako obdači, da se v naši deželi nikjer več ne bode mogel rabiti za tako imenovani „šnops“. Če se hoče ljudstvo pogina rešiti, tako se mora „šnops“ nemogoč storiti, teraj proč s špiritom.

8. Pošten domač pridelek, n. pr.: slivovec, brinjevec, tropinjevec, jagodovec itd., naj se oprosti vsega davka, saj za producenta, ker vse to se rabi večinoma le za potrebo in zdravilo; ker se ga tudi premalo prideluje, da bi se zamogel sploh v zlo obračati.

9. Letni obroki za vplačevanja davkov naj se krajnim razmeram in okoliščinam primerno prenarredé. Spomladanski čas, ko mora kmet za živež in za setev žita kupovati, je gotovo malo primeren za vplačevanje davkov.

Iztirjevanje davkov z opominjevalnimi in ru-bežnimi stroški je malo pripravno ubogemu kmetu pomagati. Davkarski iztirjevalci naj se pred ko mogoče odpravijo, ker ta naredba je jako draga, pa nepotrebna naprava.

10. Obrestim od posojenih kapitalov naj se postavna meja pred ko pred strogo in pravično določí, ker oderuhi rastejo kakor gobe po dežji ter v kratkem vničijo vsako blagostanje. Postava proti oderruhom naj bi se poojstrila ter preosnovala.

11. Pristojbinska postava o kupnih, menjevalnih, prodajalnih in enakih pogodbah naj se ljudstvu na korist primerno prenarredi ter določí na $\frac{1}{2}$ ali k večjemu 1% in to le od resničnega pripoznanega premoženja, ne pa tudi od dolgov, kar je sploh nesmisel in protinaravno.

12. Eden glavnih pripomočkov, s katerim Trnovsko-Vremško prebivalstvo še životari, Bistriško-Reška

Bohinjeci se še trdno držé stare kmetske noše. Ko je Stanko Vraz po Gorenjskem potoval, so ga kratke irhaste hlače najbolj v oči bôdile. Mož je imel deloma prav, ker nemški vpliv ni na Gorenjskem samo jezika spačil, nego tudi narodno nošo večinoma spodrinil. Ko bi pa Vraz zdaj na Gorenjsko prišel, bi najbrže obžaloval, da se je nemška noša, ki je bila pa vendar-le kmetska (in to je najpoglaviteje) in ki je po stoletnem običaji in po nekterih spreminjavah postala kolikor toliko slovensko-narodna, spremenila v mednarodno „cvitarsko“ nošo. Pomenljivo je, da se je kmetska noša najbolj ohranila v skrajnih dveh delih na Gorenjskem, namreč v Bohinji in v Ratečah. V zadnjem kraju sicer nimajo kratkih hlač, ali moški ne poznajo druge obleke kot ono od domačega platna in volne in med dekletí ni nobene našejljene „frajlice“.

Kaj naj pa o bistriški cerkvi rečem? Nič drugega kot, da je najlepša cerkev na Gorenjskem.

voda. Ta vir bi nam radi spodkopali Tržačani. Glejte, da se v deželnem zboru z vso strogostjo prodaja teh vodá zabrani.

13. Prebivalci iz vasi Sembije, kakor tudi oni iz obširnih občin Zagorskih in Knežaskih imajo svoj glavni zaslužek v tem, da vozarijo čoke za žaganice in deske iz Šneperskih gozdov pilarjem v Slov. Bistrici. V to jim služi bivša državna, zdaj okrajna cesta, ktera pelja od sv. Petra preko Zagorja, Knežaka in Sembij v Trnovo do nove državne ceste. Na tej cesti se nahaja več prav nevarnih klancev, n. pr. v Globniku, ki se zaradi varnosti morajo poravnati. Res se pobira v to že več let doklada na direktne davke. A ta ne zadostuje in ne bo nikoli zadostovala, naj se nam toraj pridobi državna podpora za izboljšanje teh cest, ki tudi v stratežičnim oziru niso brez pomena.

To je 13 toček, ktere podpisani župani Vašemu blagorodju prav tople priporočajo v imenu svojih in Vaših volilcev, da jih spravite na dnevni red ter naše prošnje s svojo veljavo in vednostje podpirate.

To promemorijo podpisala in z uradnimi pečati potrdila so županstva v Trnovem, Jablanci, Il. Bistrici, na Premu, v Smerjah, Čeljah, na Janeževem Brdu, v Kilovčah, na Rateževem Brdu, pri sv. Mihaelu, v Zagorji, pri sv. Petru, v Košani, Vremskem, Britofu, Jamljah in Gorenjem Vremu.

Politični pregled.

V Ljubljani, 26. septembra.

Notranje dežele.

Nemški klub, oziroma, t. j. bolje rečeno, Prusjani v avstrijskem državnem zboru, se je ustanovil. Načelnik mu je dr. Heilsberg, namestnik dr. Weitlof, tisti na čegar evangelij tudi Ljubljanski nemškutarji pri Schulvereinu prisegajo, in pa dr. Pickert; perovodje so: Fuss, Deržatta, Krzepek in Reicher; reditelj pa Meissler in Siegmund. Izvrševalni odbor, ki se bo tu pa tam ob svetih časih spuščal v razgovor z nemško-avstrijskim klubom, sestavljajo gg. Knotz, Menger in Hallwich. Klub ima sedaj 42 članov, ker sta se mu že ob 11. uri pridružila Bohaty in Hallvich; pristopiti mislita pa še Posch in Stadler. Postave tega kluba bodo podobne onim bivše združene leve, le zdatno ojstreje v oziru na disciplino v klubu. Da ta klub po celi Avstriji nima nikjer prijateljev, kakor le med nemškimi Pemci, kateri bi bili danes že radi pod pruskim kraljem, to jo našim prijateljem že znano. Pa ne le pri nas in drugod po Avstriji so tega mnjenja, tudi po Ogrskem dolžé ga madjarski listi duha, ki je veliko bolj pruskemu s pickelhaubo na glavi podoben kakor pa avstrijskemu. To se pa tem izdajalcem domovine silno za malo zdi, da so jim tudi Madjari resnico v obraz povedali in za to trdijo, da so jih Čehi podšuntali, ki so v Budapešti bivali. Ali ni to smešno? Mar li ta pruska svojat misli, da ljudje po svetu nič ne beró?! Saj je vendar menda ves svet zvedel, kaj ti ljudje počenjajo v severnih Čelah, in kaj so počeli v Draždanih in za vse to naj se jim še morda spričevalo domoljubja daje?!

Poslanci iz laških Tirolov — sedem jih je — ustanovili so svoj lasten klub „Trentino“, kateremu je Bertolini načelnik. Ločili so se od levičarjev zaradi tega, ker jim nobeno ime ni bilo po volji, s katerimi so se levičarji letos krstili.

Srbski cerkveni zbor v Karlovcih se je pričel 23. t. m. Poslanci zbrali so se vsi že 22. v ondašnji metropolitanski cerkvi, pred katero je stalo mnogo občinstva, jedna kompanija vojakov in vojaška godba. Ob $\frac{3}{4}$ na 11 pripeljal se je kraljevi komisar Čeh, katerega so s strelom sprejeli in uro pozneje poslal je mož svojega tajnika v cerkev, da zbranim poslancem sporoči, da se bo cerkveni zbor še le jutri pričel. Z veliko nevoljo zapustili so poslanci svoje prostore. Ob 1 popoldne je bilo veliko kosilo pri patrijarhu. Prvo zdravico napil je patrijah presvitemu cesarju, in se je ob enem napravilo 21 strelcev. Škof Stojkovič napil je patrijarhu. Popoldne je kraljevi komisar nekaj udov obeh strank na razgovor povabil in jim je v oči povedal, da ima nalog za to skrbeti, da se na kongresu ne bodo razgovarjali o odstranitvi patrijarha Angjeliča; ravno tako ne sme nihče ziniti o vpokojevanji učiteljev. Od predlogov, ki so jih vložili pri zboru leta 1879 niti eden ni dobil kraljevega potrjenja. Pač pa mu bo jako všeč, če se bo zopet Angjelič za patrijarha izvolil. Kako se bo v očigled tega kongres končal, je jako pomenljivo vprašanje. Madjarska vlada Angjeliča drži. Srbi-se ga pa hočejo na vsak način znebiti. Najbolj vrjetno je, da se bo cerkveni zbor razbil in da jim bo zopet vlada patrijarha imenovala, kakor jim je sedanjega.

Vnanje države.

Pri znamenitih dogodkih, kakor je ravno sedanja vstaja v Filipopelju, je navadno vprašanje, ki

se stavi takoj povsod, kedar je prvi strah pri kraji: „Kako pa je bilo?“ Tako-le!: „Turki so kristjane tako dolgo po nedolžnem in po sili zapirali, da je opravičeni srd poslednjim do vrhunca prikupil; pomagati si niso mogli drugače, kakor le z nezadovoljnostjo in godranjem. Ker je pa vlada postopanje proti Bolgarom še poojstrila, je s tem vstajale pospešila. Generalguverner Krestovič, pravijo, da je sam na tistem podpiral vstajo, če tudi ji je bil na videz protiven; šel je v Carigrad, kjer so mu naročili, da mora Bolgare še huje pritiskati, kakor do sedaj. Krestovič je to obljubil. Ko se je vrnil domu, objavil mu je nek duhovnik želje naroda v cerkvi po službi božji, kar je menda nanj jako vgodno vplivalo. Med tem se je pa krivičnost svojo pot nadaljevala. Kapitan Ljubonistrov, ki je vojakom na srce govoril o oproščenji domovine, moral je odložiti svoje dostojanstvo in iti čez mejo. Lotanovega in Zorogravskega so pa orožniki prijeli in zapreti mislili, pa bramboveci so priskočili ter vjetnika oprostili, na kar sta se častnika v Filipopelju skrila. Takoj na to pristopil je pa zapovednik orožnikov, Sokolov sam k vstašem, kar se ondi smatra za veliko srečo, ker bi se bila sicer kri prelivala. Kljub temu so pa med tem prav pridno Bolgare zapirali. Jeli so preiskavati hiše, in gorjé tistim, kjer so kaj sumljivih dobili. Sedaj pa je stopil na noge Stojanov in je določil dan, kedaj da ima ustaja bruhniti. Ponoči je bilo, o polnoči, ko so si zarotniki segli v roke ali prodreti ali pa slavno za domovino umreti. — Zapovednik iztočnorumelijskih brambovecv Nikolajev, prestopil je še le v poslednjem trenutku k vstašem, katerim je le jedno geslo, in to je: Oslobojenje Bolgarije. Grozni so bili trenutki te noči (16. sept.) v Filipopelju, ker ljudje niso vedeli, ali jim pridejo pozvani kmetje na pomoč ali ne. Zanašati se nanje se niso mogli in so zaradi tega takoj naskočili konak. Orožniki so se umaknili. Krestoviča so zasačili v postelji in vjeli. Posadili so ga na voz, za stražo poleg njega pa 17letnega dekleta z golo sabljo v roci in s samokresi za pasom. Med tem so pa tudi že kmetje skupaj pridrli. Ob 8. uri zjutraj že se je vstanovila začasna vlada pod predsedništvom dr. Stranskega (Avstrijca) iz trinajstovice mōž. Takoj so razrušili vsako brzovajno in železniško zvezo s Turčijo, kar so ob enem sporočili okrožni gosposki v Varno, Sofijo in Trnovo. Mnogo ljudi se pri tem ni končalo. V Filipopelju je poginilo le dvoje življenje, in to ondašnji major Rajko, katerega je poštni načelnik v prepiru pobil, ter načelnik Todorov sam, katerega je vsled tega razljuteni narod na kosce raztrgal. Pod orožje sklicani so vsi moški od 15. do 50. leta in jim je geslo: „Sijajno zmagati, ali pa častno umreti!“

Zanimivo je slišati, kako Nemci sodijo o bodočem *turškem postopanju na Balkanu*. Misel se je porodila v krogih tistih nemških častnikov, ki so v Carigradu v turški vojni službi in tisti pravijo: „Kdor bi hotel Turčiji dobro, moral bi ji svetovati, da naj pusti iztočno Rumelijo popolnoma izpred oči ter naj vso svojo pozornost obrne na Macedonijo, če hoče, da zabrani ondi plamen revolucije. V Rumeliji je za to že prepozno! Takoj, ko je čula, da je v iztočni Rumeliji bruhnil plamen vstaje, morala bi bila potisniti celo armado v Filipopelj, ktera bi bila morala poprej ondi puške v piramide postaviti, kakor pa je knez Aleksander ondi zahvaljeno pesem odpel. Visoka porta je pa to opustila in zamudila bolgarski dogodek z enako veljavo v turškem denarji poplačati. Danes je za to že prepozno. Danes bi bil vhod Turkov v iztočno Rumelijo jako osodepoln ter pač družega ne kaže, kakor edino le še Macedonijo zasesti, kar bi se moralo seveda takoj zgoditi, kajti tudi tukaj bi zamuda prinesla neprecenljive posledice. Kakor hitro bruhne plamen vstaje tudi v Macedoniji kviško, bode pomen upora neprecenljiv. Knezu Aleksandru vojsko napovedovati se pravi pa samega sebe pobijati. Je že res, da se car Aleksander III. uradno in javno nad knezom Aleksandrom jezi, da mu je tako grdo štrene zmedel, to nam pa smete verjeti, da, če do boja pride, bo imela Visoka porta z Rusijo opraviti in ne samo z Bolgari. Ruskih prostovoljcev je dan na dan več v Bolgariji in Turčiji naj se varuje rusko kri prelivati. Deset let je od tega, kar je bil položaj ondi sličen današnjemu in Rusi so bili, ki so hiteli na bojišče. Kakor tedaj, zgodilo se bo to tudi sedaj. Vse, kar bi si Turčija še rešiti znala, je edino le Macedonija, če bi se ona pravočasno tjakaj podala; toda niti tega ne bo storila, ker je prelana in tudi Macedonija bo zdrobila verige, ki jo že žulijo do belih kostí.

V *Srbiji* se je raznesla novica, da si je Avstrija Bosno in Hercegovino že priklopila. Vročekrvna velikošolska mladina sklenila je napraviti pred konakom velikansk shod, na katerem bi bila jako ostentativno oklicala kralja Milana za kralja Bosne in Hercegovine, ter pozivala, da naj temu priklopu ugovarja. Srbska vlada je pa nameravan shod prepovedala. Si bodo že še nekaj časa v Belemgradu premisliti morali, preden se bodo proti Bosni in Hercegovini obrnili. Sicer pa kralj Milan ni tako kratkoviden, da bi ne vedel, da bi bila Bosna in Hercegovina kamen, ob katerega bi se spodtaknil, padel in nič več ne ustal. To kralj Milan prav dobro vé in si bo pač premislil, preden bo po imenovanih deželah roko stegnil, katerih bi mu Avstrija nikdar

ne dala. Da jih šolska mladina zahteva, ni nič posebnega, zaradi tega jih ne bo še dobila.

Izvirni dopisi.

Iz Ljubljane, 26. sept. Prosim, gosp. vrednik, da ne zavržete mojih vrstic, ktere sem spisal z namenom, da se spozna „narodnjaštvo“ nekterih gospodov pri vladni „večerni prilogi“. „Ljubljanski List“ je namreč ta teden že parkrat pokazal svojo barvo, kakošnega duhá da je, najbolje pa to včeraj. Večkrat se je že bil ob prsi, da je vzoren Slovenec in tu in tam se je kdo dobil, ki mu je tisto trditev verjel. Včeraj vrgel je pa slovensko krinko, pod katero mu je vsled deževnega vremena vroče prihajati jelo, raz obraza in se je v svoji pravi podobi pokazal navajajoč dolgočasno žehto dr. Suppana, v kateri se je le-ta zastoj prizadeval zamorca oprati. Nič bi ne rekli, če bi bil tisti dr. Suppanov govor, ki je bil vseskozi nemšk, morda objave vreden zaradi svojega vpliva, ali zaradi bistoumnosti, ali sicer zaradi vspeha, ki ga je imel! a ne jedno in ne drugo se mu pripisovati ne more; pač pa je poln zvijač od konec do kraja. Skušal je porotnike od pravega spoznanja na krivo pot speljati, kar se mu pa ni posrečilo. Meni bi se pač ne zdelo truda vredno peresa pomočiti za tako puščobo in dolgočasno tvarino, pri kateri se je sodnikom, porotnikom in poslušalcem le zdehalo, a „Lj. List“ je to storil. Pa naj bi bil to kot zvest poročevalec že storil, a naj bi bil pa tudi prinesel izvrstni govor dr. Hrašoveca. Tirjalo bi to bilo nepristranstvo, a glej ga lisjaka! za ta dovršen zagovor ima samo dve vrsti prostora! Dr. Hrašovec poganjal se je za pravico, katero je na podlagi zapriseženih prič tudi pošteno in sijajno dokazal, ali „Lj. List.“ zanj nima prostora, pač pa za neslane poskuse zvijače dr. Suppana, ki si je zastoj prizadeval krivega izviti iz škricev. Dobro! Vsaj bodo Slovenci vedeli, pri čem da so.

No, to si bodele dobro zapomnili, g. vrednik, kedar vam bode „Ljubljanski List“ nauke dajal, kako se moremo potegovati za narodnost in nepristranstvo; kako zagovarjati resnico in poštenost, a grajati sleparstvo in krivičnost. Pa kaj hočemo več! Govorili so porotniki, stvar je sedaj končana, misli pa naj si vsaki, kar sam hoče.] C.

Trgovinska in obrtniška zbornica

(Dalje.)

III. Gosp. svetnik Vaso Petričič poroča o vprašanju vis. c. kr. deželne vlade, ima li po misli zbornice, pravica za trgovino z domačimi pridelki v sebi tudi pravico trgovati s slanino (špehom) na debelo; pri tem naj se ozira tudi na letno obdajenje z 2 gld. 10 kr.

Z ukazom dvorne pisarne dne 18. febr. 1815 bili so odpravljani vsi zakoni, ki so omejevali notranjo trgovino za živež, kateri se je prištevala tudi trgovina z žitom.

V svobodno trgovino za živež spadajo po gubernijalni okrožnici z dne 17. marca 1813: 1. vse vrste žit, seno, slama in vse vrste sočivja; 2. vse vrste moke; 3. mlečni pridelki; 4. velika in mala klavna živina, slanina, loj, sveče in milo. To razsojajoč bi se dalo trditi, da obsega trgovina z domačimi pridelki, kakor se je v času razvijala, tudi trgovino s slanino, ker je slanina domač pridelok, trgovina z domačimi pridelki pa obsega malo da ne vse v trgovino za živež spadajoče stvari.

Ker se trgovina z domačimi pridelki običajno razumi le trgovina z domačimi pridelki na debelo, moralo bi se trditi, da obsega pravica za trgovino z domačimi pridelki tudi pravico za trgovino s slanino na debelo.

Ali v slučajih, kakor v predstojem, ko se je od vršilnega kapitala 20 gld. odmerilo 2 gld. 10 kr. letne pridobnine, je vendar le težko misliti si, da bi obsegala pravica za trgovino z domačimi pridelki, med ktere se štejejo običajno: žito, sočivje, mleti pridelki, suho sadje, med, vosek, deteljino in travino seme itd., tudi pravica za trgovino s slanino na debelo; to tem manje, ker se navadno za trgovino s slanino, maslom in klavno živino prosijo posebna obrtna pisma.

Odsek tedaj misli, da v predstojem slučajih pravica za trgovino z domačimi pridelki ne obsega pravice za trgovino s slanino na debelo, torej predlaga: zbornica naj se izreče v zmisli poročila.

Gosp. svetnik Perdan je proti odsekovemu predlogu, ker je slanina domač pridelok, kar odsekovo poročilo samo priznava in trgujejo ž njo na debelo trgovci z domačimi pridelki; govornik predlaga toraj tudi, naj slavna zbornica v tem smislu odgovori prašanju vis. c. kr. deželne vlade.

Zbornica vsprejme potem ta predlog, ko je zbornični tajnik stvar nekoliko pojasnil in gosp. zbornik Franc Omersa predlog g. Ivan Perdana podpiral.

IV. Gosp. zbornik Mihael Pakič poroča vsled dopisa vis. c. kr. deželne vlade z dne 11. julija t. l., št. 6725, glede ustanovitve zadrug v političnem okraju Logaškem, sledeče:

V teh posvetovanjih zastopal je zbornico nje tajnik. Vdeleženci Loškega davčnega okraja izjavili so se za tri, oni Logaškega za dve in oni Idrijskega za štiri zadruge, in sicer po tej-le razvrstitvi:

A. Davčni okraj Loški.

1. Gostilničarske in krčmarske obrti z vsemi pravicami, mesarji in klavci drobnice.

2. Rokodelske in dopuščane obrti izvzemši mesarje in gostilničarje.

3. Vse v točko 1 in 2 ne spadajoče, toraj posebno trgovinske obrti.

B. Davčni okraj Logaški.

1. Gostilničarske in krčmarske obrti z vsemi pravicami, mesarji in klavci drobnice; potem vse svobodne obrti s trgovinskimi vred.

2. One v točko 1 ne spadajoče rokodelske in dopuščane obrti.

C. Davčni okraj Idrijski.

1. Gostilničarske in krčmarske obrti z vsemi pravicami, mesarji in klavci drobnice.

2. Mlinarji in pilarji (žagarji).

3. One v točko 1 ne spadajoče rokodelske in dopuščane obrti.

4. Vse v točke 1 do 3 ne spadajoče, torej posebno trgovinske obrti.

Ker so se vdeleženci kolikor mogoče na to ozirali, da bi osnovali krepke zadruge, in ker naj bi se po mnenju zbornice o določevanju kraja ravno na to okolnost oziralo, priporoča zbornica, kakor je storilo tudi c. kr. okr. glavarstvo Logaško, naj bi vis. c. kr. deželna vlada po izrečenih željah vdeležencev določila kraje, po katerih bi se imele razširiti posamezne zadruge v tem političnem okraju.

Gledé zapisnika o številu obrti davčnega okraja Loškega opomni zbornica, naj bi se po željah vdeležencev kovači uvrstili v II. zadrugo (rokodelske in dopuščane obrti). Vsled tega bi se tudi število v to zadrugo spadajočih obrti naraslo od 41 na 57 in one III. bi se zmanjšalo s 159 na 143.

V enakem zmisli bi bilo premeniti število obrti davčnega okraja Logaškega; ker kovači spadajo v vrsto rokodelskih obrti, bili bi uvrstili v II. zadrugo in bi se povečalo s tem število obrti te zadruge od 91 na 117, ono I. zadruge pa bi se zmanjšalo od 424 na 398.

Tudi v davčnem okraju Idrijskem bi bili prenesti kovači iz IV. v III. zadrugo. Vsled tega bi se povečalo število III. zadruge od 69 na 71, ono IV. pa bi se zmanjšalo s 130 na 128.

Ker se dela barvarjev, podobarjev in modistinjev vendar bližajo bolj rokodelskim obrtem nego trgovinskim, bili bi tudi ti v III. zadrugo uvrstili. Vsled tega bi se število obrti III. zadruge povečalo na 75 in ono IV. bi se zmanjšalo na 124.

Opirajoč se na to predlaga odsek: zbornica naj se izreče v zmisli tega poročila.

Predlog se vsprejme.

(Dalje prih.)

Domače novice.

(Slavnostno akademijo) v proslavo godú Nj. veličanstva presvitlega cesarja Franc Josipa I. napravi tukajšnje pevsko društvo „Slavec“ v nedeljo, 4. oktobra v deželnem gledališču. Sodelovali bodo: „Sokol“, gg. Meden, Kajzel in gospodičina Josipina Vernikova. Obširnej program pozneje.

(Gospode pevce „Slavec“) vabi odbor jutri popoldne v Dol k otvorjenju bralnega društva, pri katerem bodo sodelovali. Zbirališče je društvena sobana ob 1/2 2. uri popoldne. Odpeljejo se s poštnim vlakom.

(Propadel je) prof. g. Šuklje v svoji pravdi contra „Slov. Narod“ včeraj v drugi inštanci pri c. kr. tukajšnji deželni sodnji, kamor se je bil vrednik „Slov. Naroda“ zaradi obsodbe v prvi inštanci

pritožil. Plačati bi bil moral 20 gld. kazni. Deželna sodnja ga je oprostila, prof. Šuklje bo pa moral vse sodnijske stroške plačati.

(Darilo.) Nj. c. kr. visokost presvitla cesaričinja Štefanija darovala je čipkarski šoli na Isoli, ktera je ob obisku visoki gospej poklonila mal spominek, znesek 100 gld.

(Efektna loterija.) Finančno ministerstvo dovolilo je društvu Marijine bratovščine dobrodelno efektno loterijo s 50.000 srečkami na korist namerovane zgradbe sirotišnice, v kateri bi se preskrbovali potrebni društveni člani.

(„Prvo berilo in slovnica“) imenuje se nova knjiga, ki je dobila od c. kr. naučnega ministerstva potrjenje za šolsko rabo. Sostavila sta jo gg. A. Razingger in A. Žumer.

(Kje je slovenski vožni red c. k. državne železnice na tukajšnjem južnem kolodvoru?) Tako se mora vprašati hote ali nehoté vsak domač popotnik, ki se hoče po državni železnici iz Ljubljane kam odpeljati, ter se zastoj po slovenskem njemu razumljivem vožnjem redu ozira, da bi zvedel, česar zvediti želi. Kdo je kriv, da se na južnem kolodvoru ni prilepil poleg nemškega tudi slovenski vožni red c. k. državne železnice, ne vemo in tudi preiskovali ne bomo, pač pa lahko rečemo, da je velika malomarnost od strani načelnikstva tukajšnjega južnega kolodvora, da se taisto ni še potrudilo do prepričanja ali je nabit tudi slovenski vožni red na steni ali ne. To malomarnost, ki ni drugzega nego ostentativno preziraje našega naroda, je že nekako spričevalo, kako da bo de južna železnica ravnopravnost spoštovala, o kateri pravi, da jo hoče vpeljati. „Schreien hilft nichts, Thatsachen beweisen!“

(„Kmetom v Pomoč“) imenuje se izvrstna knjižica, ponatisnjena iz uvodnih člankov „Slovenčevih“ ravno tega naslova. Pisatelj jim je dobro znani župnik č. g. Ivan Belec v Fužinah (Weissenfels), založila jo je pa „Katoliška Tiskarna“ v Ljubljani. Knjižica obsega 144 strani in velja 25 kr., po pošti 5 kr. več. Kdor jih vzame 10, dobi 1 po vrhu. Vsebina knjižice je našim naročnikom že znana; tistim pa, ki niso čitali dotičnih člankov v „Slovenec“ pa le toliko rečemo, da je ravnokar izšla knjižica v tej stroki nekaj posebnega, ker je do sedaj v slovenskem jeziku še nismo imeli. Gosp. pisatelj se je mnogo trudil pri sestavi te knjige in na čast mu bodi rečeno, da je tudi svoj namen dosegel. V njej podal nam je nekaj, kar se bode posebno tistim prilegalo, katerim je na sreci žalosten razpad našega kmetiškega stanú in bi mu radi kvišku pomagali. Naj se to tudi ne bode takoj doseglo — razpad in rast se godi polagoma — a stanje se bode vsakemu pojasnilo, kdor bode knjižico čital z marljivostjo in razumom. Zato knjižici želimo prav mnogo razširjenja.

(V c. kr. učiteljska) I. leto oglasilo se je 26 dijakov, sprejelo pa 23. Učenk oglasilo se je v I. leto 50, sprejetih bilo je pa le 38. Poleg tega sprejeta sta bila v II. leto dva učenca, v III. leto pa dve učenki.

(Iz Kamnika) se nam poroča, da je danes ob 1/2 7. uri zjutraj zaloga smodnika razletela. Pok je bil silen, okolica vsa razpraskana, človek se menda ni nobeden ponesrečil.

(Dež.) Med tem, ko so nekteri minuli teden lepo vreme še tudi zanaprej prerokovali, rekel bo marsikdo, da jo je Ljubljanski prerok gledé vremena pogodil, da bo takoj dež, kakor hitro bo „Sokol“ kak izlet napoveda. In res se ni motil. V petek se je namreč dež vsul, kakor hitro so „Sokolski“ plakati jutrašnji popoldanski izlet v Lavro označujoči na zid prišli. V ponedeljek utegne pa že zopet lepo biti, da se bode tudi drugih „prerokov“ prerokovanje spolnilo, ki so še za več časa lepo in gorko vreme napovedali na podlagi meteoroloških skušenj. Bog nam ga daj!

(Bolgarski knez) na konji in „oslobojena Bolgarija“ z zastavo v roci viditi sta na rudeh žepnih rutah pri tukajšnjem narodnem trgovcu g. Vičiču na Mestnem trgu. Dobil jih je iz Českega.

(Duhovske spremembe v Krški škofiji.) Za župnika na Muto pride č. gosp. Franc Fischnaller, dozda provizor v Št. Danielu na Krki. — Č. gosp. Franc Kindlmann, kaplan pri sv. Hemi, pride za provizorja v Nemški Grebinj. — Č. gosp. Matija Mosser, kaplan v nemški Kapli je prestavljen k sv. Hemi. — Duhovno službo sta nastopila; č. g. Jožef Schreiner kot kaplan v nemški Kapli, in č. g. Dominik Ritzinger kot kaplan v Lipi nad Sachsenburgom.

(Posojilnica v Mariboru) je doposlala 100 gl. družbi sv. Cirila in Metoda. Po pravilih se je toraj sprejela za pokroviteljico.

(Zelje) letos tudi na Koroškem ni kaj prida. Gosenice so ga prehudo zdelale. S krompirjem in ajdo se še zadosti pohvalijo. Dolga suša vničala je skoraj povsod turšico. Ozimino so že skoraj da posejali.

(Častniki 97. pešpolka) kralj Milan srbski, poslali so iz Pulja deputacijo pod vodstvom polkovnika Nemečiča v Abacijo, da se pokloni kraljici Nataliji.

Razne reči.

— Potres 22. t. m. ponavljal se je 23. t. m.; v Sebenstein-u se je 22. t. m. zemlja stresla trikrat, a 23. t. m. dvakrat; tako se je tudi v Edlitz-u 22. t. m. stresla zemlja trikrat, a 23. t. m. dvakrat. Omet je postal z zidú, nesreč vendar ni bilo.

— Cesta čez goro Isel iz Postrške doline na Tirolskem v Belsko dolino (Müllthal) na Koroškem je sedaj dodelana. Krasna je ta gorska pot. Že ob rimskih časih je bila baje tu pot, v poznejših letih pa je bila ta sicer prehod, pa vendar kakor sploh v gorah, bolj oduren.

— Misijonarji za državo Kongo. Belgijski kralj Leopold se zelo zanimiva za misijone v državi Kongo. Posebno pa veliko pričakuje od semenišča v Lovaniji. Ko so namreč o tem govorili in je nekdo rekel kralju, da bode še preteklo veliko časa, dokler pridejo mašniki iz tega semenišča, rekel je kralj: „Treba se je požuriti, Kongo je odprt vsem veroizpovedanjem. Slišal sem, da mislijo tam vstanoviti dvoje protestantskih misijonov.“ Nadškof v Mehelnu si mnogo prizadeva za afrikanško semenišče. Vodja mu bode baje dr. Forget iz Luksemburga, vešč v izhodnih jezicah, ki je sedaj v Beirutu v Siriji.

Telegrami.

Filipopolj, 25. sept. Knez je imenoval dr. Stranskga za komisarja Slavejkovega in Rujevega pa za podkomisarja. Uradniki, kateri so za revolucijo, ostanejo v službi Dekleta hite pod orožje in so napravile legijo in še jih je mnogo, ki prosijo za sprejem vanjo. Hrvatje so poslali deputacijo na čestitanje.

Filipopolj, 26. sept. Topniški stotnik Nikiforov imenovan je za vojnega ministra, dosedanji vojni minister Kantakuzene ostane v Sofiji za ruskega vojnega atašeja. Knez Aleksander brzojavil je caru, če se morda ruski častniki zaradi njega domu kličejo, je takoj pripravljen krono odložiti, ako car le nad združenjem Bolgarov čuva. Mohamedani klanjajo se knezu, turški list „Hital“ priznava ga za pravega vladarja in apeluje na sultana, da naj zjedinenje pripozna mirnim potom.

Rim, 25. sept. V pokrajini Palermo zbolelo je 176 ljudi za kolero. 95 jih je pa pomrlo. V Ferrari zbolelo 10, umrli 3; v Genovi 1 bolan 1 mrtev; v Girgenti ravno tako; v Massi 3 umrli; v Parmi 9 bolnih 4 mrtvi in v Rovigi 1 zbolel 1 umrl.

London, 26. sept. Včeraj govoril je admiralski lord Hamilton v Glasgovo o iztočnorumeljskih homatijah in je rekel, da se je pač nadjati, da se bode po skupnem postopanju velesil gibanje omejilo, če se ne bo že popolnoma zatrla. Kabinetna seja določila se le na 29. t. m.

Madrid, 26. sept. Včeraj je Nemčija izjavila svojo zadovoljnost gledé zadostenja oskrunenja grba, in je stvar s tem dognana.

Simla, 26. sept. Določba, da naj bo prvi armadni kor pripravljen za dejansko službo, se je zopet preklicala.

Tuji.

24. septembra.

Pri **Matiču:** Baron M. Bissing, zasebnik, iz Berolina. — Gabriel Mesner, topničarsk podčastnik, z Dunaja. — Anton Michitsch, četovodja, iz Grada. — Adam Paich, e. k. polkovnik v p., iz Grada. — Karl Gottwald, iz Kremsa. — Ljudevit Pollic, kr. og. gojzdar, iz Soloturna. — Janez Zupan, profesor, iz Zagreba. — L. Loclovrini in Janez Gesanghi, zasebnika, iz Palmanuove. — Josip Pasiani, zasebnik, iz Čevdada. — V. Kúvesd, vinotržec, iz Kaniže. — Josip Zago, trgovec, iz Pulja. — M. Jonko, posestnik, iz Bovea. — Robert Höhnel, zasebnik, iz Ljubljane.

Izdajatelj Josip Jerič.

Pri **Stonu:** Viktor Falk, trgovec, iz Berolina. — Avgust Rittig, trgovec, iz Frankfurta. — L. Schomburg, zasebnik, iz Tetschena. — A. Heidenreich, zasebnik, iz Zukmantla. — Ljudevit Müller, trgovec, iz Einsiedelna. — Emil Sruh in Hugon Beiler, trg. pot., z Dunaja. — Berta Sochl in Ana Neidhart, gled. igralke, z Dunaja. — Adolf Fischer, trgovec, iz Prage. — Vojteh Kroupa, akademikar, iz Prage. — Norbert Winkel, fabrikant, iz Altenstadta. — V. Lehner, iz Trsta. — Ignacij Briuc, poročnik, iz Ljubljane.

Pri **Tavčarji:** Salvator Levi Catellati, zasebnik, s soprogo, iz Padove.

Pri **Bavarskem dvoru:** Janez Seko, trgovec, iz Vidma n. L. — Neža Patra, zasebnica, iz Vidma n. L. — V. Patalla, zasebnik, iz Trevisa.

Pri **Južnem kotočvoru:** B. Olejnik, lekar, iz Aleksandrije. — Adolf Hasemayer, kapitan, iz Bremna. — Einecke, graščak, s Saksonije. — J. Leith, profesor, iz Regensburga. — Franc Teichmann, zasebnik, s soprogo, iz Neustadta. — Martin Šraj, magaziner, z Dunaja. — Neža Rupnik, zasebnica, iz Trsta.

Pri **Virantu:** J. Karlin, župnik, iz Dobrnica. — Hirz in Schiffer, zasebnici, iz Celovca.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

26. septembra.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	81 gl. 95 kr.
Sreberna 5% „ 100 „ (s 16% davka)	82 „ 50 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	109 „ 20 „
Papirna renta, davka prosta	98 „ 70 „
Akcije avstr.-ogerske banke	865 „ — „
Kreditne akcije	283 „ 20 „
London	125 „ 50 „
Srebro	— „ — „
Francoski napoleond.	9 „ 93 „
Ces. cekini	5 „ 93 „
Nemške marke	61 „ 65 „

Franc Christofov (6)

leskeči lak za tlak po sobah brez duhá,

tudi se takoj posuši.

Se vsled svojih dobrih lastnosti in zaradi svojega lahkega dela posebno priporoča tistemu, kdor si hoče sam tla položiti (lakirati.) Soba je že v dveh urah za rabo. Dobi se v raznih barvah, ter pokrije tlak kakor vsaka oljnata barra, ali pa le samo leskeč brez vsake barve.

Uzorni namaz in poduk za rabo dobiva se po zalogah.

Franc Christof,
Berolin in Praga,

izumnik in edini izdelovatelj pravega leskečega laka za tlak po sobah.

Edino pooblaščenca zaloga za Ljubljano in okolico pri **Jan. Luckmannu.**

A. OREHEK,

krojač civilne in vojaške oprave v Ljubljani,

na kongresnem trgu hiš. št. 14

(nasproti nunski cerkvi), (5)

priporoča svojo dobro izbrano

zalogo blagá za gospode po najnižjih cenah.

On je pripravljen p. n. gospodom naročnikom uzore ali oblike na dom pošiljati, da si po želji izberó. — 20% ceneje kakor drugod izdeluje vsakovrstno obleko po izvólji in okusu častitih p. n. naročnikov; podpisani sprejemlje tudi sukno v izdelovanje oblek in se priporoča prav mnogobrojnim naročbam.

Obenem se spoštljivo priporoča prešt. duhovščini za izdelovanje duhovskih talarjev od navadnih do najboljših.

Zahvala in priporočilo.

Toplo zahvaljevajo se za zaupanje, katero je moj ranjki oče dolgo vrsto let tako obilno vžival pri p. n. občinstvu, usojam si s tem naznaniti, da bom kamnarsko obrt nadaljeval na račun moje matere Terczije Thoman pod dovedanje tvrdo

PETER THOMAN,

stavbarski in umetnijski kamnarski mojster.

Teoretično sem se izobrazil z odliko na e. k. državni obrtni šoli v Gradci, praktično pa vsled večletnega dela pod vodstvom ranjega očeta ter si upam na podlagi tega vsakojaka naročila častno izvrševati.

Priporočaje se najudaneje prešt. duhovščini in p. n. občinstvu ob enem naznanjam, da sprejemam vsakojake naročila za stavbarsko, cerkveno in nagrobno kamnarstvo, ktera hočem kar se bo le dalo solidno in prav poceni izvršiti.

Z odličnim spoštovanjem

Peter Thoman ml.,

kamnarska delavnica v Ljubljani,

na Dunajski cesti nasproti „Bavarskega dvora“.

(3)

Odgovorni vrednik Matej Močnik.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.

Podpisani vljudno naznanja, da je pred kratkim svojo

ново knjigoveznico

odprl, ter se priporoča prečastiti duhovščini, kakor tudi slavnemu občinstvu sploh, za dela v njegovo stroko spadajoča, ktera bo zmiraj vestno in kolikor mogoče hitro ter cenó izvrševal.

Z odličnim spoštovanjem

M. Bergant, knjigovez

(3) v Ljubljani, Marjunal trg št. 2.

Oznanilo.

Zobozdravnik SCHWEIGER

pride za stalno v Ljubljano in prične poslovanje v prvi polovici meseca oktobra v zasobnem stanovanji **Franc Josipa cesta št. 5 I. nadstropje.** (1)

Piccoli-eva esenca za želodec.

katero pripravlja

G. PICCOLI, lekar v Ljubljani.

Ozdravlja kakor je razvidno iz zahvalnih pisem in zdravniških spričeval bolezni v želodcu in trebuhu, bodeenje, krč, želodečno in premenjavno mrzlico, zabasanje, hemorojide, zlatenico, migreno itd. in je najboljši pripomoček zoper gliste pri otrocih.

Pošilja izdelovatelj po pošti v škatljicah po 12 steklenic za 1 gl. 36 novc. Pri večem številu dobi se primeren odpust.

Cena eni steklenici 10 kr.

Gosp. Gabrielu Piccoli-ju, lekarju v Ljubljani.

Na zahtevanje potrjujem, da sem Vaš evet za želodec, kojega deli so mi dobro znani, v velikih slučajih uspešno rabil proti boleznim v želodcu in zlati žili. Ljubljana, mesec januar 1884.

(6) Dr. Emil vitez pl. Stöckl,
c. k. vladni svetovalec in doželno-sanitetni poročevalec.

Podpisani potrjuje, da ima želodečna esenca ljubljanskega lekarja Piccoli-ja hitre in prečudne zdravilne moči. Z njo ozdravelo je mnogo ljudi moje in sosedne župnije: komaj preteče dan, da ne bi kdo prišel k meni, ki me prosi za jedno steklenico želodečne esence, kojih imam vedno nekoliko pripravljenih.

A. Wlassich, župnik-kanonik. Plomin, Primorsko.

Antirrhéumon, najboljšo zdravilo proti prehlajenju, kostobolji, hromoti delavnih čutnic, bolečinam v križi in v prsih, prehladnim bolečinam v glavi in v zobeh. Steklenica 40 kr.

Pastile santoninske; (kolesci zoper gliste izkušeno zdravilo zoper gliste, škatljica 10 kr., 100 košček 50 kr. 1000 koščekov 4 gl. 2000 košček 6 gl.)

Salicilne pastile proti prehlajenju najboljši pripomoček proti davici (difteritis), pljučnim, prsnim in vratnim bolečinam, zoper kašelj in hripavost, škatljica 20 kr.

Zeliščni prsni sirop. Ta iz zdravilnih zelišč izdelani sirop se rabi z najboljšim uspehom proti vsem prsnim in pljučnim boleznim, zasliženju, kašlju, hripavosti, dušljivem kašlju itd. Odraščeni naj vzamejo 3 do 4 žlice vsaki dan, otroci pa toliko žlic. Steklenica 36 kr.

Tu navedena, kakor vsa druga zdravila se zmiraj sveža dobé v lekarni

G. Piccoli-ja

„Pri Angelu“

v Ljubljani,

na Dunajski cesti,

kjer se naročila takoj po pošti proti porzetji izvršujejo.